

sagde den ærede Minister: Da Sagen nu er afgjort ved en kongelig Anordning, er det en Selvfølge, at jeg ikke kan modtage dens Ordning ad Lovgivningsveien, og den ærede Minister har i det andet Thing erklæret, at selv om begge Rigsdagens Afdelinger vedtog Sagen i Lovsform, saa vilde han see sig nødsaget til at tilraade Hans Majestæt Kongen at bruge sit Veto mod, at Sagen blev afgjort ved Lov. Altsaa den samme Sag, om hvilken den ærede Minister i Sommer til Landemoderne erklærede, at hvis de ønskede den afgjort ad Lovgivningsveien, saa skulde han ikke sætte sig derimod, kan den ærede Minister nu ikke tage imod ad Lovgivningsveien, og hvorfor? Fordi Landemoderne have erklæret, at de ikke ønskede den afgjort ad Lovgivningsveien. Det forekommer mig, at det er at gjøre Landemoderne, ikke til, hvad en foregaaende Taler sagde, en raadgivende Forsamling, men til en besluttende Forsamling, det er at forelehne dem med besluttende Myndighed, at lægge i deres Haand Afgjørelsen af, hvad der skal afgjøres ad Lovgivningsveien, og hvad der skal afgjøres ved kongelig Anordning, og det forekommer mig rigtignok at være saa farligt, at jeg, som sagt, ikke kan være med at trykke Seglet paa og billige en saadan Fremgangsmaade. Derfor seer jeg mig ogsaa nødsaget til foreløbigt at stemme imod denne Sags videre Fremme, men skulde den desuagtet gaae til anden Behandling, vil jeg bestræbe mig for at faae det Endringsforslag stillet, som var stillet i det andet Thing, nemlig at den kongelige Anordning bliver optagen i selve Loven paa en saadan Maade, at den bliver ophøiet til Lov.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg er ved det pludselig indtraadte Mørke bleven forstyrret i nsie at følge den ærede første Talers Uttringer i denne Sag, og jeg maa derfor bede om Undskyldning, dersom endeel af hans Bemærkninger ere gaaede tabte i Dunkelheden. Det maa derfor være mig tilladt, mere selvstændig at fremstille min Opsatfattelse af Sagen. Dengang Loven om Sognebaands Løsning var under Forhandling i dette Thing, blev der, jeg troer, det var ved tredie Behandling, af 15 Medlemmer stillet

Forslag om en Bestemmelse, der omtrent gik ud paa det Samme, som Bestemmelserne i den fgl. Anordning gaae ud paa, dog ikke ganske det Samme; Forslaget gik noget videre. Dengang erklærede Ministeren, at det var hans Overbeviisning, at denne Sag kunde ordnes ad administrativt Ve; derom vare Alle enige, og man lod Sagen falde og meente, at det var Noget, Ministeriet skulde ordne administrativt. Senere er det, hvis min Hukommelse ikke skulde fluffe mig meget, idelig blevet bebrejdet Administrationen, at den ikke indfrie dette Løfte og ordne Sagen administrativt, og nu, da Ministeriet har gjort det, saa skal man i den Grad høre ilde derfor, som jeg har maattet høre af den ærede første Taler. Først klager man over, at Administrationen ikke har ordnet Sagen administrativt, og nu, da den er ordnet paa denne Maade, klager man over, at den har gjort det. Det vil virkelig være overordentlig vanskeligt at tilfredsstille Forbringere, der gaae i saa modsatte Retninger. Hvad her er steet, er jo aldeles i Overensstemmelse med de Anskuelser, der ere gjorte gjældende i Folkethinget, at man kunde og burde ordne Sagen administrativt. Hvorfor betraadte da det ærede Folkething Lovgivningsveien? Man betraadte den, fordi man ventede, at Administrationen ikke vilde slaae ind paa den Ve, man ansaae for rigtig, men ikke fordi man i og for sig havde den allerfjerneste Tvivl eller Tanke om, at Regjeringen ikke skulde have det i sin Magt, at ordne Sagen administrativt. Jeg blev derfor ogsaa overordentlig overrasket ved i denne Samling at see, at her fremkom et Lovforslag om denne Sag, efterat den var ordnet administrativt, thi derved var jo den egentlige Grund til at sætte den lovgivende Magt i Bevægelse aldeles falden bort. Det er altsaa det Første, jeg maa bede det ærede Things Medlemmer at gjøre sig ret klart og stille sig skarpt for: Har Regjeringen været berettiget til at gjøre det, som den har gjort ved at udstede den kongelige Anordning, eller ikke? Dersom Regjeringen ikke har været berettiget dertil, saa er der jo gjort et Indgreb i den lovgivende Magt, og saa forekommer det mig at være en alfor lempelig Fremgangsmaade at nsies med at stemme imod det af mig foreslagte Lovforslag,